

Storfe

Generelle salgsvilkår for livdyromsetning gjennom slakteriet

Definisjoner

Avlsdyr: Dyr som skal brukes i avl, inkludert drektige kviger og ungdyr.

Fôringsdyr: Dyr som skal føres frem og slaktes

Formidlingssalg: Slakteriet kobler kjøper med selger av dyr

Direktesalg: Kjøper og selger avtaler kjøpet seg imellom, uten at slakteriet er livdyrformidler.

Krav til dyr som omsettes

Det er alltid en smitterisiko forbundet med å kjøpe dyr. Det er selger som er ansvarlig for at alle relevante opplysninger om dyras og besetningens helsetilstand kommer frem.

Dyr som selges skal være klinisk friske.

Besetningen skal ikke være underlagt restriksjoner fra Mattilsynet.

Skitne dyr skal ikke omsettes.

Dyr fra besetninger med smittsom sykdom hvor det er sannsynlig at dyrene er smittebærere, skal ikke omsettes med mindre dette er kommunisert og avklart med kjøper.

Selgers ansvar

Både ved formidlingssalg og direktesalg, er selger ansvarlig for at alle relevante opplysninger om dyret som selges fremkommer før prisen fastsettes og dyret selges. Hvis det i etterkant viser seg at dyrene har mangler som selger ikke har opplyst om, har kjøper krav overfor slakteriet og slakteriet tilsvarende krav overfor selger. Slakteri kan ikke holdes ansvarlig for erstatning eller prisavslag grunnet mangler slakteriet ikke var kjent med på salgstidspunktet, med mindre slakteri får dekket tilsvarende krav hos selger.

Sykdom opp til 12 måneder tilbake skal opplyses om. Sykdomsrestriksjoner pålagt av Mattilsynet siste 3 år skal også opplyses om. Ingen dyr i besetningen skal ha vist tegn på smittsom sykdom siste 14 dager før salg av dyr.

Selger har ansvar for at karenstiden ved flytting av storfe er overholdt. Dyr som skal selges må enten være født i besetningen eller de må ha oppholdt seg minst 30 dager i besetningen. Selgerbesetningen kan ikke har mottatt storfe eller gris fra andre besetninger eller fellesbeite siste 14 dager før dyr selges fra besetningen.

Nye opplysninger som kan ha relevans for prisen eller salget skal meldes til slakteriet snarest.

Hvis dyret viser seg å være uegnet for transport, skal selger varsle slakteriet snarest.

Selger er ansvarlig for at alle dokumentene som følger med dyret inneholder alle relevante opplysninger, og er korrekt utfylt.

Selger er ansvarlig for at storfe som selges er registrert og har komplett status i Husdyrregisteret. Selger vil ikke motta kjøpesummen før dette kravet er oppfylt.

Slakteriets ansvar

Slakteriet kan ikke holdes ansvarlig for mangler grunnet uriktige opplysninger fra selger, eller for andre mangler ved salgstidspunkt som selger ikke var klar over.

Slakteriet har ikke ansvar for å undersøke dyrene eller innhente opplysninger utover det selger selv oppgir.

Slakteriets ansvar er begrenset til å erstatte evt tap som følger av uaktsomhet fra slakteriet. Slakteriet fastsetter pris på dyret basert på opplysningene som fremkommer fra selger og eventuelle tilleggsopplysninger fra husdyrkontrollene.

Hvis livdyrformidler kjenner til vesentlige forhold som er av betydning for salget, har slakteriet plikt til å varsle kjøper og selger om dette.

Kjøpers ansvar og reklamasjoner

Kjøper har plikt til å undersøke dyr som er mottatt så snart som mulig etter ankomst.

Ved en reklamasjon på kjøpet, må manglene dokumenteres av en veterinær eller slakteriet. Dyrene kan ikke slaktes eller returneres uten at manglene er dokumentert av veterinær eller slakteri.

Reklamasjoner må som hovedregel skje innen 7 dager, med mindre det er snakk om skjulte mangler.

Ved formidlingssalg må reklamasjonen meldes til både slakteriet og selger. Ved direktesalg må reklamasjoner meldes direkte til selger, da slakteriet ikke har noe ansvar i disse tilfellene.

Kjøper må selv undersøke hvilke forsikringsbetingelser som gjelder ved utbrudd av smittsom sykdom. Det er kjøpers ansvar å ha forsikring på dyra.

Ansvar ved transport

Ved formidlingssalg er slakteriet vanligvis ansvarlig for transporten av dyret. Transportøren er kun ansvarlig overfor selger for skader som oppstår under transport. Eventuell verdi utover slakteverdi, må dekkes av kjøpers forsikring. Slakteriet dekker ikke eventuelle driftstap som følge av at dyret ikke kommer frem.

Slakteriets sjåfør har kun ansvar for å vurdere om dyrene er transportdyktige eller ikke i henhold til regelverket for transport av dyr. Transportør har ikke ansvar for å vurdere om dyrene har øvrige feil eller mangler.. Det er selger som har ansvaret for at dyra er salgsvare i henhold til det enhver tid gjeldende regelverket og oppgitt salgsinformasjon.

Slakteriets kostnader ved transport fordeles mellom kjøper og selger.

Ved direktesalg må selger og kjøper selv forsikre seg om at dyret er forsikret under transport og at dyret er transportdyktig.

Krav til dokumentasjon som skal følge dyrene

Avlstdyr som selges **skal** følges av følgende dokumentasjon:

- Utfylt stamtavle dersom dyret er med i kukontrollen/storfekjøttkontrollen.
- Helsekort/helseopplysninger, dersom det er anmerkninger i dette.
- Veterinærattest, maksimalt 7 dager gammel

Fôringsdyr som selges **skal** følges av følgende dokumentasjon:

- Utfylt og signert egenerklæring.

- Helseattest fra veterinær dersom dette er påkrevd av livdyrformidler.
- Før transporten skal også kjøreseddel utfylles korrekt av selger

Særlige krav ved omsetning av storfe

Dyrene som omsettes skal tilfredsstillende krav som følger av offentlig regelverk og felles retningslinjen, herunder bransjeretningslinjen for omsetning av livdyr av storfe.

Dyrene skal være merket og registrert etter gjeldende regelverk.

Spesifikke krav ved omsetning av avlsdyr av storfe

Ved omsetning av stambokførte dyr, skal dyret være stambokført på salgstidspunktet.

Det skal tas ut melkeprøve av lakterende dyr. Dette gjøres som en del av veterinærattesten. Selger plikter å opplyse dersom eventuelle ekstraspener er fjernet.

Selger plikter å informere om adferdsavvik eller urolig lynne. Dyr med risiko for negativ adferd skal ikke omsettes.

Storfe skal som hovedregel være avhornet eller kollet. Selger må informere kjøper og slakteri eksplisitt hvis dyrene som skal omsettes har horn.

Ufruktbarhet utgjør ikke en mangel som gir rett på kompensasjon. Økonomiske tap som skyldes ufruktbarhet, må dekkes av kjøpers forsikring.

Livkalv og ubedekte kviger

Selger har ikke erstatningsplikt for dyr som ikke er bedeknings- eller befruktningsdyktige, med mindre det er snakk om en kvigekalv som har vært tvilling med oksekalv (freemartin) og som selger ikke har opplyst om.

Selger har ansvar for å kompensere selger ved salg av ungviger som viser seg å være drektige. Dette anses som uaktsomhet fra selgers side. Ved mistanke om drektighet i disse tilfelle skal selger varsle slakteri og veterinær sånn at drektighetsundersøkelse kan gjennomføres.

Drektige dyr

Dyr som omsettes som drektige skal være konstatert drektige av veterinær eller inseminør.

Drektige dyr skal ikke transporteres de siste 28 dagene av drektighetsperioden. Hvis dyret er inseminert og oppgitt bedekningsdato er feil sånn at dyret kalver senere enn beregnet, skal selger godtgjøre kjøper for fôrutgifter. Slik kompensasjon gis ikke for mindre enn 20 dager. Ved naturlig bedekning skal selger gi kompensasjon hvis kalvingstidspunktet ikke samsvarer med angitte bedekningsperiode.

Hvis kalv fra drektig kvige viser seg å ha en annen far enn oppgitt, og dette påfører kjøper et økonomisk tap, skal selger kompensere dette.

Dødfødt kalv etter drektig kvige utløser normalt ikke krav på kompensasjon.

Dyr med ekstraspener som ikke sitter sjenerende til, gir ikke grunnlag for kompensasjon. Det samme gjelder dyr med kalvingsvansker, dyr med lav melkemengde, melkelekkasje/tungmelkethet hos kviger eller kviger som blir trespente etter kalving.

Spesifikke krav ved omsetning av fôringsdyr

Fôringsdyr av storfe som er av melkerase skal som hovedregel ha følgende minimumsvekt:

Alder (uker)	Kvige	Okse	Alder (uker)	Kvige	Okse
0	33	35	28	157	173
2	40	43	30	166	186
4	48	51	32	177	198
6	58	61	34	187	211
8	67	70	36	198	224
10	74	76	38	208	237
12	81	86	40	218	250
14	90	95	42	228	264
16	99	105	44	239	278
18	108	117	46	249	292
20	117	127	48	259	305
22	128	138	50	268	318
24	138	150	52	279	333
26	147	161			

Fôringsdyr av storfe som er av kjøttferase skal som hovedregel ha følgende minimumsvekt for henholdsvis tunge og lette raser:

Alder (uker)	Okse tung rase	Kvige tung rase	Okse lett rase	Kvige lett rase	Alder (uker)	Okse tunge rase	Kvige tung rase	Okse lett rase	Kvige lett rase
0	34	31	30	29	28	221	198	198	180
2	45	41	40	38	30	237	211	212	190
4	56	52	50	48	32	253	223	226	200
6	69	65	62	59	34	268	234	239	210
8	81	76	73	69	36	285	245	253	220
10	94	88	84	80	38	300	256	267	229
12	107	99	96	91	40	316	268	281	238
14	120	112	108	102	42	332	278	294	246
16	133	124	120	113	44	348	289	309	254
18	148	136	132	124	46	364	299	322	262
20	162	148	145	135	48	380	309	336	270
22	176	161	159	147	50	395	318	348	277
24	191	173	172	158	52	411	329	362	284
26	206	186	185	169					

Fôringsdyr av storfe som har lavere vekt enn dette skal som hovedregel ikke omsettes. Det er selgers ansvar å sørge for at dyra er innenfor vektkravet.

Fôringsdyr med følgende lyter skal ikke omsettes med mindre dette er uttrykkelig avklart med kjøper:

dyr med horn, dyr med åpne sår eller hevelser, dyr med leddbetennelser eller hevelser i ledd, medtatte dyr, dyr med lus, skitne dyr.

Hvis selger allikevel aksepterer å motta dyr med slike lyter, skal prisen reduseres tilsvarende.

Hvis fôringskviger er drektige ved levering, anses dette som en mangel som skal kompenseres på samme måte som drektig ungvige – se kapittelet om avlsdyr.

Lavere tilvekst enn forventet gir ikke grunnlag for reklamasjon. Synlige mangler kan utløse krav om kompensasjon så lenge mangelen meldes av kjøper innen 7 dager etter ankomst.